

Muutama tosiseikka.

Kuten tunnettu uskovat itämaalaiset – ja ovat aina uskoneet – n. k. reinkarnatsioniin eli jälleensyntyntään, jonka opin mukaan ihmissielu monta kertaa syntyy maailmaan viisastuakseen, puhdistuakseen ja tullakseen täydelliseksi.*) Sitä vastoin länsimaitten kristityt kansat, mikäli tätä oppia tuntevat, pitävät sitä pakanallisena harhaoppina ja hulluutena. Kristinuskoko ei siitä mitään tiedä.

En ryhdy tällä haavaa puolustamaan jälleensyntyntä-oppia järjen kannalta; tahdon vain muutamilla otteilla näyttää 1:o, että monet uudemman ajan nerot eivät ole pitäneet tätä oppia hulluna, vaan päinvastoin ainoana järkevänä kuolemattomuuden uskona, ja 2:o, ettei reinkarnatsionin aate suinkaan ollut alkuaan vieras kristinuskolle.**)

I.

Jälleensyntyntä-opin puolustajista mainittakoon Hume, Lessing, Goethe, Fichte, Herder, Edgar Poe, Shelley, Schopenhauer, Flammarion, Pezzani ja Huxley.

Englantilainen positivistinen filosofi *Hume* sanoo kirjassaan »Sielun kuolemattomuudesta»: »Siis, jos sielu on kuolematon, se merkitsee, että sielu oli olemassa ennen syntymäämme; ellei meillä olisi mitään tekemistä sen varhemman elämän kanssa, ei sen tulevakaan elämä koskisi meitä . . . Sielunvaellus on siis laatuun ainoa oppi, jolle filosofi voi suoda huomiota».

Saksalainen runoilija *Goethe* kirjottaa ystävälleen Frau von Stein'ille: »Sano minulle, mitä kohtalolla on varattuna meille? Minkätähden se on niin likeisesti liittänyt meidät toisiimme? Ah, sinä olet varmaan kaukaisina aikoina ollut sisareni tai vaimoni . . . Ja tästä kaikesta on jäljellä vain muisto, joka epäilyksenä lepää sydämelläni, muistona vanhasta, alati läsnäolevasta totuudesta».

Toinen saksalainen runoilija *Lessing* julistaa reinkarnatsiooniaatetta teoksessaan »Ihmiskunnan kasvatusta». Hän lausuu muun muassa: »Jokaisen ihmisen täytyy ennemmin tai myöhemmin kulkea sitä tietä, joka viepi täydellisyyteen. Mutta saattaako tämä tapahtua yhdessä ainoassa elämässä? Saattaako ihminen samassa olla aistillinen juutalainen ja henkevä kristitty? . . . Varmaankin ei; miksi ei siis kukin yksilö ilmestyisi monta kertaa tähän maailmaan? Onko tämä otaksuminen naurettava, sentähden että se on vanhin ja sentähden että inhimillinen järki käsitti sen heti noina alkuperäisinä aikoina, jolloin ymmärrystä eivät vielä heikontaneet eri opinsuuntien sofismit?»

Saksalainen filosofi *Fichte* sanoo kirjassaan »Ihmisen päämaali»: »Luonto antaa minun kuolla, koska se on herättävä minut jälleen eloon».

Toinen saksalainen filosofi *Herder* on kirjoittanut teoksen nimeltä »Vuoropuhelua sielunvaelluksesta», jossa hän muun muassa lausuu: »Ettekö tunne harvinaisen suuria ihmisiä, jotka eivät yhdessä ihmiselämässä ole voineet tulla senlaisiksi, vaan joiden on täytyntä elää jo monta kertaa, ennenkuin ovat saavuttaneet tunteen puhtautta, tuota vaistomaista vetovoimaa kaikkeen kauniiseen, toteen ja hyvään? . . . Eikö teillä koskaan ole ollut muistoja vanhemmasta tilasta? Pythagoras, Jarchas, Apollonius y. m. muistivat tarkalleen, mitä olivat olleet ennen ja että olivat eläneet monta kertaa ennen. Jos me olemme sokeita tai lyhytnäköisiä, onko meillä oikeus väittää, ettei ole toisia, jotka saattavat nähdä sata ja tuhat kertaa etäämmälle kuin me – aina aikojen aamuun saakka? . . . Se, joka ei ole voinut kypsyä yhdessä inhimillisessä muodossa, alottaa kokemusta uudelleen, kunnes ennemmin tai myöhemmin tulee täydelliseksi . . . En häpeä velipuoliani eläimiä;

*) Lähemmin tästä kirjassani »Valoa kohti», luvut 6-9.

**) Vrt. tohtori Pascal'in teosta »La Réincarnation» (Publ. de la Soc. Thés., Paris 1895).

päinvastoin olen, mitä niihin tulee, suuri sielunvaelluksen puolustaja. Uskon varmasti, että he nousevat korkeampaan olemusasteeseen, enkä ymmärrä, kuinka saatetaan vastustaa tällaista otaksunaa, jolla on vastineensa koko luomakunnassa».

Ameriikkalainen runoilija *Edgar Poe* puhuessaan menneitten elämäimme hämäristä muistoista sanoo: »Nämä muistot ovat nuoruudessamme liian selvät ja liian tarkat voidakseen meitä hetkeksikään pettää. Mutta kypsyneen iän epäilyksistä pitää näitä tunnelmia harhaluuloina». (»Eureka«).

Englantilainen runoilija *Shelley* uskoi vakavasti reinkarnatsiooniin: »Huolimatta niiden taitavuudesta, jotka tahtovat salata totuutta, on yhtäkaikki varma, että jokainen tieto ei ole muuta kuin muisto. Tämä oppi on paljon vanhempi Platonin vuosisataa». (»Shelleyyn elämää», kirj. Dowden).

Saksalainen filosofi *Schopenhauer* hyväksyi jälleensyntyksen. Kirjotuksessaan »Uskonnoista» hän sanoo sattuvasti: »Jos aasialainen pyytäisi minua määrittelemään, mitä Eurooppa on, täytyisi minun vastata: Eurooppa on se osa maailmaa, jossa kummittelee tuo uskomaton ja kuulumaton harhaluulo, että ihminen muka on luotu tyhjästä ja että hänen nykyinen elämänsä on ensimmäinen esiintymisen elämän näyttämöllä».

Ranskalainen tähtientutkija ja kirjailija *Flammarion* on esittänyt reinkarnatsioniopin useissa teoksissa: »Urania» (käännetty suomeksikin), »Asuttujen maailmoiden lukuisuus» y. m. Samoin on ranskalainen *Pezzani* julaisut tuon huomiota herättävän tutkimuksen »Sielun lukuisista eksistenseistä».

Englantilainen luonnontutkija *Huxley* sanoo reinkarnatsionista kirjassaan »Kehitys ja siveysoppi»: »Ainoastaan hyvin lyhytnäköiset ajattelijat saattavat hylätä tämän opin sen perusteella, että se muka itsessään on järjetön. Niinkuin itse kehitysopilla on sielunvaellusopillakin juurensa todellisuuden maailmassa, ja se voi vedota niinkin vahvaan tukeeseen kuin analogian tarjoamaan todisteeseen».

II.

Tuo väite, että jälleensyntyntäoppi olisi vieras kristinuskolle, kadottaa kaiken merkityksensä, kun tutkimme kristinuskon alkuperää, Teemme nim. oitis sen huomion, että kristillisen kirkon ensimmäisinä aikoina tätä oppia saarnattiin ja pohdittiin. Jeesus otaksuttavasti opetti sitä salaisena oppina, kts. »Valoa kohti», 8: 5 luku. Uudessa Testamentissa siihen oppiin viitataan esim. seuraavissa kohdissa: Mark. ev. VI. 14-16, Matt. ev. XIV. 1-2, Luk. ev. IX. 7-9, Matt. ev. XVI. 13-14, Luk. ev. IX. 18-19, Mark. ev. XI. 13, Matt. ev. XVII. 12-13, XI. 7, 9, 14. Joh. ev. IX. 1-3. Vanhimmissa kirkkoisista useimmat uskoivat sielun olemassaoloon ennen syntymää, n. k. preeksistenssiin ja reinkarnatsiooniin: *Lactantius, Nemesius, Synesius, Hilarius, Ruffinus, Arnobius, Pyhä Gregorius Nazianzialainen, Pyhä Justinus Marttyyri, Pyhä Hieronymus, Clemens Aleksandrialainen, Origenes* ja alussa *Pyhä Augustinuskin*. Viisas Origines oli se, joka selvimmin ja täydellisimmin esitti kysymyksessä olevan opin; hänellä olikin paljon seuraajia ja puoltajia.

Mutta sitten teenne toisen vielä tärkeämmän huomion: vuonna 553 keisari *Justinuksen kokoonkutsuna synodi Konstantinopolissa tuomitsi jälleensyntyntäopin vaaralliseksi kerettäväksi!* »Se, joka opettaa sielun preeksistenssiä ja siitä johtuvaa kummallista uskoa, että sielu palaa maan päälle, hän olkoon kirottu!» Onko parempaa todistusta? Tietysti pyhäin isäin täytyi tuomita jälleensyntyntäoppia vääräksi, sillä eihän muuten lunastusoppi, armovalinta ja sen semmoiset olleet mistään kotoisin.

Yhtä kaikki vanha usko pysyi kauan voimassa. Useimmat »lahkokunnat» sen omaksuivat: Simoniidit, Basilidiaanit, Valentiniaanit, Marcionistit, Gnostikot, Manikealaiset, Espanjan Priscilliaanit, Bogomiilit, Pelasgiaanit, Pauliciaanit j. n. e.

P. E.

(*Työmiehen Illanvietto* 1902, ensimmäinen vuosikerta, N:o 16, Joulunumero, Helsingissä, Joulukuun 19 p. 1902, s. 139, palstat 2-3, s. 140, palstat 1-2.)